

# Observar el vol dels voltors i altres rapinyaires

Aquesta excursió pertany al llibre:  
**Explorar Catalunya 2**  
60 excursions per a joves de 8 a 12 anys



**A**l cor de la serra de Sant Gervàs, els cingles acullen el vol dels voltors i altres rapinyaires. Al Casal-Museu dels Voltors de la Torre de Tamúrcia es poden observar amb càmeres de vídeo i reconèixer les seves siluetes. És una bona ocasió per passejar aquesta zona del Pirineus del Lleida.

El Pallars Jussà és una comarca poc coneguda. A l'igual que altres comarques pirinenques, pateix l'aïllament físic i, fins fa poc, una forta davallada de la població i l'augment de pobles abandonats. Des de fa pocs anys, la situació ha començat a invertir-se gràcies a la major valoració dels espais naturals, i perquè el turisme s'interessa per aquestes indrets on pot gaudir de la natura i dels esports d'aventura.

## Ocells de grans dimensions

El voltor comú (*Gyps fulvus*) de tons marronosos i fàcil d'observar, és el rapinyaire més abundant de la serra de Sant Gervàs. Actualment n'hi ha unes 50 parelles. Pot arribar a fer 2,8 m d'envergadura d'ales, cosa que contrasta amb la cua, molt petita. El trencalòs (*Gypaetus barbatus*) és l'espècie més amenaçada d'Europa: a tot el Pirineu hi podem trobar entre set i nou parelles. De colors negres i ataronjats, pot arribar a fer 2,7 m d'envergadura d'ales. L'aufany (*Neophron percnopterus*) té la cara allargada, desproveïda de plomes i coberta de pell groga. De plomes negres i blanques, té una envergadura d'ales d'1,5 m.

## Orientació pedagògica

### Observar els vultúrids de prop

A ull nu i amb els binocles observem la vida dels rapinyaires, els costums, el medi en què viuen. Descubrim les diferències entre els voltors, el trencalòs i l'aufany i anotem les seves característiques al quadern de camp.

## Informació pràctica

### Transport

**Vehicle privat.** No hi ha cap transport públic que ens deixi a prop del pont d'Orrit. A partir d'allà, el recorregut és de 32 km per pista forestal ampla. Al pont d'Orrit, des de Tremp, s'hi arriba per la carretera comarcal L-1311, que passa pel port de Montllobar i va al pont de Montanyana. L'excursió circular es pot fer amb bicicleta o vehicle.

### Telèfons i webs

Ajuntament de Tremp:  
973 65 00 05 / 973 65 00 09.  
Fundació Territori i Paisatge.  
Espai Natural de la Terreta:  
93 484 73 67. Gestiona Casal dels Voltors: cal trucar abans per demanar visita.

[www.cec.caixacatalunya.com/obra-social](http://www.cec.caixacatalunya.com/obra-social)

Consell Comarcal del Pallars Jussà: 973 65 01 87.

[www.gencat.es/mediamb/pn/conserva](http://www.gencat.es/mediamb/pn/conserva)

[www.xtec.es/~jmoreno1](http://www.xtec.es/~jmoreno1)

## Itinerari:

### Ruta en cotxe per Sant Gervàs



**PUNT DE PARTIDA**  
Pont d'Orrit

### DESNIVELL I DURADA

El desnivell acumulat és d'uns 540 m, i una llargada de 32 km. L'excursió es pot fer en una hora amb cotxe, sense parades. Aquesta excursió es planteja en cotxe per a famílies, però es fan parades per visitar, observar i caminar alguns trossos. Amb bicicleta, l'excursió és d'unes 5 hores.

### RECORREGUT

#### 1 Pont d'Orrit (640 m)

Comencem l'excursió al pont d'Orrit. Sortim de la carretera N-230, i pas-

sat el pont que creua la Noguera Ribagorçana, a 25 m trobem el primer cartell que ens indica dos camins. Prenem el de l'esquerra, en direcció a Espluga de Serra i Torre de Tamúrcia. És una pista forestal senyalitzada, amb alguns trams asfaltats.

#### 2 Masos de Tamúrcia (1.000 m)

Al quilòmetre 6 ens desviem a mà esquerra per arribar als Masos de Tamúrcia, situats a uns 900 m de l'encreuament. Reculem a la pista principal i continuem camí a la Torre de Tamúrcia. A partir d'aquí veurem la panoràmica de la serra de Sant Gervàs. Els prats alternen amb rouredes i petites pollancredes.

#### 3 La Torre de Tamúrcia

Al quilòmetre 9,4 arribem al poble de la Torre de Tamúrcia. Visitem el Casal dels Voltors, un petit centre destinat a l'estudi dels voltors. Amb càmeres fixes a les cingleres, en funcionament les vint-i-quatre hores del dia, podem veure les activitats de les aus als nius i les atalaies.

#### 4 Collada de Torogó

Al quilòmetre 11 ens trobem el mirador de la collada de Torogó, un bon lloc per descansar, contemplar la serra de Sant Gervàs i observar els ocells amb binocles. Uns tres quilòmetres més endavant arribem al poble d'Espluga de Serra (1.180 m), un poblet molt bonic i ple de detalls. Al quilòmetre 16 podem omplir cantimplores amb aigua fresca i bona de la Font de Capellans. A uns dos quilòmetres de la font, entrem en una roureda. És una àrea natural coneguda perquè és la roureda més gran en extensió plana de Catalunya. S'estén fins al poble d'Aulàs. Fem una aturada per passejar sota les seves branques.

#### 5 Sapeira (1.000 m)

Al quilòmetre 26,2 trobem a mà dreta el poble de Sapeira. Pugem a l'església de Santa Maria, amb la seva porta de triple arquivolta i la torre quadrada. Anem al mirador, des d'on veiem la paret de Turmeda, que acull també una gran colònia de voltors. Continuem camí fins al quilòmetre 32, on trobem un indicador cap a Tremp a mà esquerra, i a mà dreta cap al pont d'Orrit.